

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – В А Р Н А

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

КЪМ БАЛАНСА НА ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА

КЪМ 31.12.2017 Г.

Технически Университет гр. Варна е Държавно Висше Училище, създадено с Указ № 395 от 04.08.1964 г. под наименование Висш машинно-електротехнически институт в гр. Варна. През 1995 г. с Указ № 226 от 01.08.1995 г. е преименуван в Технически университет със седалище във Варна. Технически университет – гр. Варна е второстепенен разпоредител с бюджетни кредити, а първостепенният разпоредител е МОН – гр. София.

Технически университет гр. Варна обучава студенти в трите степени на обучение бакалаври, магистри и докторанти. Осъществява своята дейност спазвайки Закона за висше образование и други нормативни актове. При съставянето на настоящия Годишен счетоводен отчет са спазени изискванията на „Закона за публичните финанси”, „Закона за счетоводството”, Указанията на Министерство на Финансите – дадени с ДДС № 20 от 22.12.2004 г., ДДС № 5 от 30.09.2016 г. за отчитане на амортизациите в бюджетните организации, Националните счетоводни стандарти и всички нормативни актове, уреждащи отчетността на бюджетните предприятия, счетоводната и амортизационна политика на Технически университет - Варна.

I. Оповестяване на счетоводната политика.

Счетоводният отчет на Технически Университет – гр. Варна се отнася за една финансова година от 01.01.2017 год. до 31.12.2017 год. и обобщава дейността на Университета, Студентски столове и Студентски общежития. Финансовия отчет е изготвен в лева и хиляди лева, с точност до втори знак.

Технически Университет – Варна прилага счетоводна политика, която е основа за получаване на вярна и честна картина за имущественото и финансово състояние на Университета и неговите звена. Счетоводната политика обхваща:

- счетоводни документи;
- индивидуален сметкоплан;
- методи за оценка на активите и пасивите, приходи и разходи;
- методология на счетоводното отчитане;

- инвентаризации;
- съхраняване и ползване на счетоводната информация;
- годишен счетоводен отчет;

Активите, пасивите, капитала, приходите и разходите се оценяват и записват при тяхното придобиване или възникване по историческата им цена или по друга цена в съответствие с приложените документи /цена на придобиване/. Отписването на горните се извършва по балансова стойност. Веднъж на две години се извършва преглед на ДМА и НМДА без стоково-материални запаси /тъй като са бързо ликвидни/, като отчетната стойност на активите се съпоставя с текущата възстановима стойност, съответстваща на оставащия полезен срок и потенциал на икономическа изгода на актива, съгл. т.16.24 и т.36.1 от ДДС № 20 / 2004 г. Университетът прилага препоръчителен подход на оценка на ДМА и НМДА. В съответствие с препоръчителния подход след първоначалното признаване на всеки дълготраен актив /ДМА, НМДА/ следва да се отчита по неговата цена на придобиване, намалена с обезценката. Активите са дълготрайни, когато очакваната от тях икономическа изгода се черпи през повече от дванадесет месечен период или имат стойност над 1 000 лв. без ДДС считано от 01.01.2011 год.

За компютърните конфигурации и други подобни взаимосвързани активи, на които стойността на цялата конфигурация е на или надвишава минималния праг на същественост от 500 лв. /без ДДС/ съществените елементи /компютър, монитор/ се завеждат като един ДМА независимо, че тяхната индивидуална стойност може да е под минималния праг на същественост съгласно т.16.16.6 от ДДС 20 / 2004 год. Цялата стойност на конфигурацията се разпределя между тях.

Краткотрайните активи се оценяват при придобиването:

- закупени по цена на придобиване;
- собствено производство – по себестойност;
- получени безвъзмездно по пазарна цена;
- излишъци по пазарна цена при потребление;
- закупени и по средно претеглена доставна цена;

Краткотрайни активи при отписване се оценяват:

- по средно претеглена доставна цена;
- собствено производство – по себестойност;

Вземания – по тяхна историческа стойност;

Парични средства във валута:

- при придобиване – по курса на обслужващата банка;
- при потребление – по курс купува на обслужващата банка;

Пасиви – по тяхната историческа стойност;

I. Оповестяване на амортизационната политика.

Съгласно чл.65 от Закона за счетоводството амортизации в бюджетните организации се начисляват на основание на акт на Министерски съвет.

Министерски съвет, с ПМС № 380 от 29.12.2015 г. за изпълнение на държавния бюджет на Република България за 2016 г., чл. 67, ал.1, постанови бюджетните организации да предприемат необходимите мерки и действия за преминаване към отчитане на начисляването на амортизации на нефинансови дълготрайни активи. На основание цитираното постановление, МФ издаде ДДС № 5 / 30.09.2016 г.

Считано от 01.01.2017 г. Технически Университет започна процеса на начисляване на амортизации на нефинансовите дълготрайни активи със закупуването на нов ПП „Елит”. Подлежат на амортизиране всички активи, които отговарят на критериите за признаването на един актив като дълготраен материален актив или нематериален дълготраен актив съгласно счетоводната политика на ТУ-Варна. Не се начисляват амортизации на активи, класифицирани съгласно НСС 4, като неамортизируеми: земи, активи с историческа и художествена стойност; книги в библиотеките; неупотребявани в дейността на предприятието; в процес на придобиване; напълно амортизираните до остатъчната им стойност.

Разходът за амортизации се начислява в отчетна група "Бюджет", където активите след прехвърляне от „СЕС” се завеждат трайно. Отчитането на нефинансови дълготрайни активи в отчетна група „Сметки за средства от ЕС” е ограничено до процеса на тяхното придобиване.

При определяне срока на годност на амортизируемите активи се следват указанията на МОН и експертна оценка, за активи придобити преди 31.12.2016 г., а за активи, придобити след 31.12.2016 г. със заповед на Ректора беше назначена постоянно действаща комисия, която имайки в предвид предполагаемото физическо износване, степента на натовареност на актива, условията, при които ще се ползва, предполагаемото морално остаряване и финансовите възможности за закупуване на нови активи определи следните срокове на годност по група активи:

С/ки от група 210 Нематериални дълготрайни активи – 4 години;

С/ки от група 203 Сгради – 50 години;

С/ка 2041 Компютри и хардуерно оборудване - 12 години

С/ка 2049 Други машини, съоръжения, оборудване - 15 години

с/ка 2060 Стопански инвентар – 15 години;

С/ки от група 205 Транспортни средства – 15 години.

Остатъчната стойност се определя от очакваните разходи по извеждане на актива от употреба и е в процент от отчетната им стойност, като за активи от група 203 Сгради е 10% и от група 205 Транспортни средства – 5%. За останалите групи активи е до 2% от отчетната стойност. Амортизируемата стойност на актива в тези случаи е равна на отчетната му стойност.

Степента на значимост за остатъчната стойност е 5% от отчетната стойност на актива. Когато е определена по-ниска от посочената, тя се пренебрегва. Степен на значимост е определена за:

С/ки от група 203 Сгради – остатъчната стойност на активите трябва да бъде не по-малко от 10%;

С/ки от група 205 Транспортни средства – остатъчната стойност на активите трябва да бъде не по-малко от 5%;

С/ки от група 204 Машини, съоръжения, оборудване - остатъчната стойност на тези активи е нулева;

С-ки от група 206 Стопански инвентар – остатъчната стойност е нулева;

С/ки от група 210 Нематериални дълготрайни активи – остатъчната стойност е нулева.

След първоначалното признаване, всички активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка.

Преоценката и обезценката на амортизируем нефинансов дълготраен актив се прилагат спрямо балансовата стойност, като при съответните записвания не се засягат сметките от група 24 „Амортизация на дълготрайни активи”, а увеличенията / намаленията на балансовата стойност се отразяват само по сметките от група 20 и 21.

ТУ- Варна прилага линеен метод на амортизация. Начисляването на амортизацията започва от месеца следващ месеца, в който актива е придобит. Начисляването на амортизации се преустановява от месеца следващ месеца, в който амортизируемият актив е изваден от употреба независимо от причината за това. За отписаните през 2017 г. амортизируеми активи поради брак и продажба не е начислена амортизация за 2017 г. За всеки амортизируем актив има амортизационен план.

ГФО ще бъде заверен от Сметна палата. След заверката от Сметна палата отчетът ще бъде публикуван на Интернет страницата на Технически Университет – гр. Варна.

Приходите на Университета са от:

- приходи от продажба на услуги, стоки и продукция;
- приходи от наеми на имущество;
- приходи от наеми на земя;
- приходи от дивиденди;
- приходи от лихви по текущи банкови сметки;
- приходи от други лихви;
- приходи от продажба на транспортни средства;
- текущи помощи и дарения от страната.

Приходите са касови и безкасови. Приходите се отчитат по следните приходни сметки:

с/ка 7110 Приходи от продажби на услуги

с/ка 7113 Приходи от продажби на продукция

с/ка 7114 Приходи от продажби на стоки

с/ка 7121 Приходи от наеми на имущество

с/ка 7123 Приходи от наеми на земя

с/ка 7145 Приходи от продажба на транспортни средства

с/ка 7178 Дивиденди от контролирани, съвместно контролирани и асоциирани предприятия

с/ка от 7199 Други приходи

с/ка от 7277 Приходи от лихви за просрочени части вземания от местни лица

с/ки от група 741 Получени помощи и дарения от страната.

Аналитичното отчитане на приходите от с/ка 7110 Приходи от продажба на услуги се извършва на ниво факултет, катедра. Следенето на прихода от студентски такси се извършва чрез въведена информационна система, която е обхванала всички студенти. При извънредни приходи се ползват с/ките от група 719 Други приходи. Приходи от дарения се осчетоводяват след подписан договор с дарителя. Средствата се изразходват съобразно волята на дарителя.

Приходите на Университета са в лева. Изключения правят чуждестранните студенти. Те имат определени такси в ЕВРО. Таксите постъпват по бюджетната левова сметка на Университета, превърнати в лева по фиксинга на БНБ.

Приходите на Университета имат следната структура:

	2016 г.	2017 г.

- приходи от такси обучение на студенти	3 969 324 лв.	3 470 180 лв.
- приходи от такси за курсове	476 240 лв.	213 401 лв.
- приходи от продажба на учебници	86 374 лв.	72 995 лв.
- приходи от такси за КСП	48 808 лв.	33 217 лв.
- приходи от конференции	2 977 лв.	1 480 лв.
- приходи от нощувки в студ. общежития	41 428 лв.	25 209 лв.
- приходи от нощувки в Почивна база	6 130 лв.	6 550 лв.
- приходи от международни договори	51 371 лв.	59 312 лв.
- приходи от ксерокс и др. услуги	754 лв.	12 лв.
- приходи от администр. такси и услуги	570 016 лв.	503 745 лв.

Общо нетни приходи от продажби на услуги, стоки и пр. 4 386 101 лв.

Технически Университет – гр. Варна има мажоритарно участие в две дружества – „Високотехнологичен парк” ЕООД и „ТУ – Кампус Логистика” ЕООД.

„Високотехнологичен парк” ЕООД извършва организация и обслужва научно-приложната дейност на Академичния състав на Технически университет. Създава организация за работа на студенти по различни научни разработки.

„ТУ Кампус Логистика“ ЕООД извършва организация и контрол на достъпа на територията на Кампуса.

Към 31.12.2017 г. двете дружества изплатиха дивиденди общо на стойност 67 000 лв., отчетени по сметка 7178 Приходи от дивиденди от контролирани, съвместно контролирани и асоциирани предприятия както следва:

- „Високотехнологичен парк“ ЕООД на стойност 43 700 лв.
- „ТУ- Кампус Логистика“ ЕООД на стойност 23 300 лв.

Капиталът на двете дружества е както следва:

„Високотехнологичен парк“ ЕООД - 231 156,13 лв. и

„ТУ – Кампус Логистика“ ЕООД - 13 792,99 лв., отчетени по сметка 5111 Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната с обща стойност 244 949,12 лв.

Собственик на двете ЕООД е Технически университет – гр. Варна в лицето на Ректора на университета. Всяка година се докладва финансовото състояние на двете дружества на Стопанския съвет на Университета, с което се упражнява контрол.

ТУ – Варна има и миноритарно участие в „Технологичен център по морски ресурси“ ООД и „ИКАР“ ООД. Към 31.12.2017 г. им бяха изпратени писма, съответно изх. № 6884 / 20.12.2017 г. и изх. № 6885 / 20.12.2017 г. за представяне на предварителен баланс към 31.12.2017 г. В сроковете за представяне на годишните отчети на ТУ – Варна балансите не са получени.

Технически университет – Варна има наличности в Баланса си към 31.12.2017 г. в следните отчетни групи: „Бюджети и бюджетни сметки”, „Сметки за средства от Европейския съюз” и „Други сметки и дейности”.

В група „Сметки за средства от Европейския съюз” са посочени проектите по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”, „Еразъм+”, „ AGRI BASE”, „ MaXIMA” и др. европейски средства.

В група „Други сметки и дейности” е посочена набирателната сметка. В нея се съхраняват чужди средства – от депозити; земи, гори и трайни насаждения; активи с историческа и художествена стойност; книги за библиотеката.

В група „Бюджет”

II. По актива на Баланса :

Състоянието на Дълготрайните материални активи е, както следва:

1. Сгради – 31 546 695,22 лв. Завишаването стойността на сградите е в размер на 1 212 920,99 лв. в сравнение с миналата финансова година. Дължи се на основни ремонти - на сградите на ТУ - Варна и студентско общежитие бл.13 и бл.18 на стойност 714 674 лв., прехвърлена административна сграда от Община Варна с акт за частна държавна собственост № 9128 / 17.08.2016 г. на стойност 1 024 529,00 лв., осчетоводен основен ремонт от 2016 г. на стойност 33 313,30 лв. и набрана амортизация към 31.12.2017 г. на стойност – 559 595,31 лв.

2. Компютри, транспортни средства и оборудване – 12 304 571,59 лв. Намаление на салдото с 1 210 212,00 лв. в сравнение с предходната 2016 г. и се дължи на придобити дълготрайни активи - с/ка Компютри и хардуер на стойност 147 813,48 лв.; брак и обезценка -373 379,47 лв., с/ка Придобиване на друго оборудване, машини и съоръжения на стойност 178 757,05 лв. и брак - 19 718,40 лв.; от продажба на лек автомобил - 22 280 лв., с/ка Други транспортни средства на стойност 5 785,20 лв.; амортизация към 31.12.2017 г. -1 127 189,86 лв.

3. Стопански инвентар и Други дълготрайни материални активи – 436 798,78 лв. В сравнение с миналата 2016 г. салдото е намалено в размер на 32 597,77 лева. Намалението се дължи на придобиване на стопански инвентар на стойност 43 263 лв.; брак за -1 440,00 лв.и амортизация към 31.12.2017 г. за -74 420,77 лв.

4. Дълготрайни материални активи в процес на придобиване – 10 448,01 лв. от стари периоди, 8 361,29 лв. от придобиване на ДМА в ДТК и 2 086,72 лв. в процес на придобиване - увеличение с 2 086,72 лв.

5. Земи, гори и трайни насаждения – 20 730 458,98 лв. увеличение с 18 556 288,00 лв. в сравнение с 2016 г. и се дължи на привеждане на земите към пазарните им стойности.

В сметките от група 20 се отчитат Дълготрайни активи със стойност над 1 000 лв. /без ДДС/, съгласно счетоводната политика на Технически университет – Варна /с изключение на компютърните конфигурации/. Браковете са извършени след проведени инвентаризации съгласно Заповед № 442 / 23.10.2016 г., Закона за счетоводството и ДДС № 20 / 2004 г. Бракуваните ДМА са отразени в с/ка 6992 Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития. Продажбата на МПС е отразена по с/ка

6145 Отчетна стойност на продадени транспортни средства. Преоценката на ДМА с увеличената преоценена стойност е отразена по кредита на с/ка 7801 Преоценки на нефинансови дълготрайни активи, а по дебита на с/ка 7801 е натрупаната обезценка.

В групата на нематериалните дълготрайни активи се отчитат дълготрайни активи с нематериален характер под формата на продукти от научна и развойна дейност, патенти, лицензии, програмни продукти.

Нематериални дълготрайни активи към 31.12.2017 г. имат салдо в размер на 483 875,87 лева. Намалението им е в размер на 127 658,31 лева в сравнение с предшестващата 2016 г. и се дължи на разликата между придобити програмни продукти и лицензи за програмни продукти на стойност 26 787,73 лв. и амортизацията на нематериални дълготрайни активи в размер на 154 446,04 лв.

В с/ка 2101 Програмни продукти и лицензии за програмни продукти се признават и отчитат балансово програмни продукти, като НМДА независимо от стойностния праг на същественост в съответствие с изискванията на т. 38. 2. 1 от ДДС 20 / 2004 г. Завеждат се по цена на придобиване с покупната стойност. В с/ка 2102 Патенти, лицензии, фирм. и търг. марки се завеждат нематериални дълготрайни активи само, ако са над стойностния праг за дълготрайни активи. За нематериални дълготрайни активи ползваме праг на същественост, както при ДМА. След първоначалното завеждане на НДА се извършва преглед на две години, като се прилага препоръчителен подход на обезценка. Не е извършвана обезценка на НМА, тъй като в Университета се работи със специализиран софтуер и няма траен спад на неговата отчетна стойност. В Университета няма чужди НМДА.

Краткотрайните материални активи представляват – материали, продукция на Печатна база, учебни и други материали.

Финансовите активи представляват дяловото участие /100%/ на ТУ - Варна в създадените „ВТП - ТУВ” ЕООД и „ТУ - Кампус Логистика” ЕООД от Университета. Същите приключват финансовата 2017 г. както следва:

„ВТП –ТУВ” ЕООД отрицателен резултат - 37 617,98 лв. лева

„ТУ - Кампус Логистика” ЕООД отрицателен резултат – 20 596,52 лв., в резултат на това акциите намаляват с 67 000 лева.

През 2012 г. съгл. ДДС 20 / 14.12.2004 г. т.28 и т.32.7 са заведени миноритарни дялове /под 20%/ на ТУ- Варна в следните дружества:

- „Икар” ООД – София - 210 лева или 4,2% участие.

- „Технологичен ц-р морски ресурси” ООД – Варна - 220 лева или 4,35%.

Изпратени са писма за представяне на Баланс и ОПР за 2015 г. и 2016 г. Не е извършена обезценка т.к. не са ни предоставили нужната информация.

Вземанията на Университета са от:

- клиенти в размер на 334 035,69 лв. - наематели на територията на ВУЗ след спечелен търг. Тук влияе с/ка 4917 Провизии за непублични вземания срещу местни лица на стойност 255 003,60 лв., от които трудно събираеми 20% в размер на 2 963,07 лв.; несъбираеми вземания 50% в размер на 68 089,23 лв. и безнадеждно вземане с 100% в размер на 183 951,30 лв. При провизирането на същите е използван груповия подход. В началото на 2017 г. салдото на с/ка 4917 Провизии за непублични вземания срещу местни лица е 202 229,30 лв. В края на отчетния период 31.12.2017 г. салдото на същата сметка е в размер на 255 003,60 лв. Размера на провизиите се е увеличил с 52 774,30 лв.

- предоставените аванси в страната и чужбина на стойност 87 074,33 лева са: абонамент и книги за библиотека ТУ – 13 693,23 лв.; застраховки на служебните автомобили за 2018 г. – 10 938,46 лв.; материали – 2 251,50 лв.; вода, горива и енергия за 2018 г. – 43 435,64 лв.; др.външни услуги за 2018 г. – 10 790,99 лв.; членски внос – 5 964,51 лв.

- други вземания в размер на 343 734,16 лв. За всички просрочени вземания има заведени съдебни дела. Вземания от клиенти – 334 035,69 лв.; вземания от работници и служители 255 лв.; вземания от студенти местни лица – 8 303,56 лв.; вземания от студенти чуждестранни лица – 1 139,91 лв. Вземанията от студенти българи и чужденци представлява начислен студентски наем в Студентски общежития.

Паричните средства в банковите сметки в Баланса са равни на НАЛ от Отчет Б-3.

Наличност в лева 1 029 018,67 лв. намаление с 787 014,33 лв. в сравнение с 2016 г.

Общо активите в Баланса - Бюджет са в размер на 67 304 290,11 лв., които отразяват всички активи на Технически университет – Варна (дълготрайни, краткотрайни, парични средства и вземания).

III. По Пасива на Баланса:

Задълженията на Технически университет – Варна към 31.12.2017 г. са 1 635 062,24 лв., които представляват :

Задължение към доставчик - „Агроплам” ЕООД – 16 270,98 лева - плащане във връзка с некачествен текущ ремонт; „Залива 47 – СП” АД плащане задължение за студентско хранене; „Серкълсист” ЕООД плащане абонаментно поддържане на климатици.

Задълженията за данъци, мита и такси са начислени за м. декември, ДДС – 7 215,71 лв.; данък върху социалните разходи – 5 652,44 лв.; данък върху приходите на бюджетни предприятия – 28 554,74 лева и туристически данък – 55 лв. или общо 41 477,89 лева.

Задължения към персонала – задължения по депонентски карти от стари периоди - 509,99 лева.

Други краткосрочни задължения – 1 451 338,32 лева в т.ч.:

- с/ка 4897 Задължения към други кредитори - местни лица – 13 146,94 лв. в т.ч.

- Закупено гориво от МБАЛ „Света Марина”, намиращо се в Пароцентралата на Технически университет – Варна – 19 552,12 лв. и задължения - В и К, ел.енергия наематели - 32 699,06 лв.;

- с/ка 4831 Временни депозити, гаранции и др.чужди средства от местни лица - депозит от наематели за консумативи - ел.енергия, вода, телефони и служители в неплатен отпуск – 2 114,89 лв. и студентски депозит 140 888,89 лв.

- Поети осигурителни вноски в размер на 151 842,15 лева които ще бъдат върнати на МОН до 31.03.2018 г.;

- В с/ка 4682 Разчети със сметки за средства от Европейския съюз на бюджетни организации от подсектор Централно управление за постъпили и разходвани средства са наличните в края на годината по Оперативна програма „СЕС” – 1 143 345,45 лева;

Съгласно ДДС 20 / 2004 г. раздел III точка 49 са начислени разходи за м.12.2017 г. в с/ка 4971 Коректив за задължения към доставчици - местни лица – салдо на 31.12.2017 г. – 101 309,86 лв. и в с/ка 4962 Коректив по вземания от чуждестранни лица – 18 720 лв. Тези разчети са уредени в началото на 2018 година.

Провизии за задължения към персонала – начислени са провизии за неползвани отпуски към 2017 г. в размер на 637 301,30 лева.

В Кредит на с/ка 7522 Касови трансфери от/за бюджети на Министерства и ведомства е субсидията на ТУ – Варна за 2017 г. – 9 736 887,00 лв., както и трансфери по договори с Община Варна – 13 821,42 лв. и ФНИ – 110 000 лева.

Зад балансовите активи са 6 778 463,17 лева, а зад балансовите пасиви са 6 599 512,62 лева.

Зад балансовите активи представляват:

- чужди дълготрайни активи; банкови гаранции; ММП - активи в употреба, изписани като разход; други зад балансови активи ;

Зад балансовите пасиви са:

- поети задължения по договори към 31.12.2016 г. в размер 2 105 188,11 лв. и възникнали нови задължения за разходи към 31.12.2016 г. в размер на 4 971 127,32 лв.

Поети ангажименти по договори на 01.01.2017 г. са в размер на 2 105 188,11 лв. Възникнали ангажименти през 2017 г. 9 906 392,21 лв., от които 2 285 318 лв. за капиталови разходи. Реализирани ангажименти за 2017 г. от които 942 430 лв. за капиталови разходи. Канцелиране на ангажименти на стойност 58 438 лв. и ангажименти към 31.12.2017 г. 6 599 512,62 лв., от които 1 342 888 лв. за капиталови разходи.

Нови задължения за разходи през 2017 г. са в размер на 5 432 229,42 лв., от които 982 401 лв. за капиталови разходи.

Технически университет – Варна води текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на счетоводното законодателство на бюджетните организации.

ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ:

/Диана Дончева/